

Nr 12.

Ankom till riksdagens kansli den 28 maj 1946 kl. 4 em.

Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1946/47 av utgifterna under riksstatsens tolfte huvudtitel, innefattande anslagen till pensionsväsendet, utom i vad angår anslagen till allmänna indragningsstaten.

Bankoutskottet får härmed avgiva utlåtande i anledning av följande av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående regleringen av utgifterna för budgetåret 1946/47 under riksdagens tolfte huvudtitel, innefattande anslagen till pensionsväsendet med undantag av anslagen under C. Allmänna indragningsstaten.

Beträffande utredningen i de i utlåtandet omförmälda ärendena får utskottet, i den mån redogörelse härför icke lämnas i det följande, hänvisa till statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1946 (XII h.-t.) ävensom till nedan angivna propositioner.

I propositionen nr 5 har Kungl. Maj:t framlagt förslag angående reglering av vissa tjänstepensioner m. m. I propositionen framhålles, att ett bifall till förslaget skulle medföra ökad belastning under budgetåret 1946/47 av nedannämnda anslag under tolfte huvudtiteln med följande belopp.

A. Statliga pensionsväsendet.

Pensioner åt f. d. befattningshavare i statens tjänst	kronor 7 800 000
Pensioner åt personal i försvarsväsendets reserver	» 300 000
Pensioner enligt tjänstepensionsreglementet för arbetare m. m.	» 500 000
Pensioner åt viss arbetarpersonal i statens tjänst	» 20 000
Diverse pensioner och understöd m. m.	» 500 000
Kristillägg å pensioner vid det statliga pensionsväsendet . .	» 400 000.

B. Statsunderstödda pensionsväsendet.

Reglering av äldre tjänste- och familjepensioner vid det statsunderstödda pensionsväsendet	kronor 4 575 000
Kristillägg å pensioner vid det statsunderstödda pensions- väsendet	» 200 000.

En betydande del av anslagsökningen eller drygt 9 miljoner kronor sammanhänger enligt vad i propositionen nr 5 framhålles, med den i propositionen förordade tekniska uppräkningsen av grundpensionerna och täckes inom huvudtiteln av motsvarande minskning å respektive dyrtidstilläggsanslag.

Kungl. Maj:t har vid beräkningen av anslagen under tolfte huvudtiteln tagit hänsyn till de anslagsförändringar, som föranledas av ett bifall till propositionen nr 5.

Riksdagen har med bifall till utskottets i utlåtande nr 19 gjorda hemställan godkänt den i propositionen nr 5 föreslagna pensionsregleringen att gälla från och med den 1 juli 1946 (skr. nr 121).

Vidare har Kungl. Maj:t i propositionen nr 226 framlagt förslag till reglering av vissa äldre familjepensioner. I samband härmed har Kungl. Maj:t *dels* återkallat det i årets statsverksproposition framlagda förslaget om anvisande å driftbudgeten under punkten 11 av tolfte huvudtiteln för budgetåret 1946/47 av ett anslag å 1 500 000 kronor till Dyrtidstillägg m. m. å äldre pensioner vid det statliga pensionsväsendet, *dels ock*, med ändring av i statsverkspropositionen under nedan angivna punkter av tolfte huvudtiteln gjorda anslagsäskanden (i det följande angivna inom parentes), föreslagit riksdagen att för budgetåret 1946/47 såsom *förslagsanslag* anvisa till:

A. Statliga pensionsväsendet.

7. Pensioner åt efterlevande till befattningshavare i statens tjänst (9 700 000)	kronor	13 000 000
10. Diverse pensioner och understöd m. m. (2 600 000) ..	»	2 800 000
12. Kristillägg å pensioner vid det statliga pensionsväsendet (8 600 000)	»	8 800 000

B. Statsunderstödda pensionsväsendet.

13. Bidrag till pensioneringskostnaderna för statens pensionsanstalt (11 500 000)	kronor	13 400 000
19. Dyrtidstillägg m. m. å pensioner vid det statsunderstödda pensionsväsendet (2 150 000)	»	1 200 000
20. Kristillägg å pensioner vid det statsunderstödda pensionsväsendet (5 900 000)	»	6 000 000.

I sitt denna dag avgivna utlåtande nr 50 har utskottet föreslagit riksdagen att anvisa de av Kungl. Maj:t sålunda äskade anslagen. I det följande framlägger utskottet förslag beträffande övriga anslag under tolfte huvudtiteln, fränsett anslagen till allmänna indragningsstaten.

A. Statliga pensionsväsendet.

1:o) **Tjänstepensioneringen.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkterna 1—6 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *Pensioner åt f. d. befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 46 800 000 kronor;

b) till *Pensioner åt personal i försvarsväsendets reserver* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 1 400 000 kronor;

c) till *Pensioner enligt tjänstepensionsreglementet för arbetare m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 3 000 000 kronor;

d) till *Pensioner åt viss arbetarpersonal i statens tjänst* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 150 000 kronor;

e) *dels* till *Vadstena krigsmanshuskassa* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 1 270 000 kronor;

dels ock besluta att till nämnda anslag skall efter ingången av budgetåret 1946/47 för samma budgetår från indelningsverkets besparingsfond av fondens kapitaltillgångar överföras ett belopp av 72 000 kronor;

f) till *Pensionering av viss flottans gemenskap* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 95 000 kronor.

2:o) **Familjepensioneringen.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 8 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Pensioner åt efterlevande till arbetare i statens tjänst* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 425 000 kronor.

3:o) **Gemensamma anslag.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 9 framställda förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Understöd i vissa fall åt f. d. anställningshavare vid lotsverket m. fl.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 15 000 kronor.

B. Statsunderstödda pensionsväsendet.

4:o) **Bidrag till pensioneringskostnaderna för statens pensionsanstalt.** Anvisningen av statsmedel till statens pensionsanstalt har — såsom framhålles under punkten 13 — från och med budgetåret 1933/34 inskränkts till belopp, som — jämte anstaltens övriga inkomster — beräknats erforderliga för bestridande av anstaltens löpande utgifter för pensioner och förvaltningsändamål utan anlitan­de av dess kapitalbehållning. För innevarande budgetår har för ändamålet ett belopp av 9 700 000 kronor uppförts i riksstaten såsom förslagsanslag.

Med utgångspunkt från det belopp, 10 466 000 kronor, vartill inkomsterna av årliga pensionsbidrag uppgått under budgetåret 1944/45, ökat med omkring 365 000 kronor — motsvarande under innevarande budgetår influtna pensionsbidrag, som normalt bort inlevereras under närmast föregående budgetår — beräknar *statens pensionsanstalt*, med hänsyn tagen till ökade pensionsavgifter för vissa delägargrupper samt till avgifter från nya delägare, inkomsterna under budgetåret 1946/47 av de årliga pensionsbidragen från befattningshavare och huvudmän till omkring 11 300 000 kronor. Inkomsterna av engångsavgifter under samma budgetår uppskattar pensionsanstalten med ledning av beloppen för motsvarande inkomster under de tre senaste budgetåren till omkring 700 000 kronor. Av pensionsanstaltens räntebärande tillgångar — omkring 200 000 000 kronor — beräknas omkring 182 300 000 kronor vara placerade i riksgäldskontoret mot en uppskattad ränta av 3,2 %, omkring 14 500 000 kronor hos kommuner mot en medelränta av 4,5 % samt omkring 3 200 000 kronor i obligationer m. m. mot en medelränta av 3,1 %. Ränteinkomsterna under ifrå­gavarande budgetår uppskattas sålunda av pensionsanstalten till 6 585 300 kronor. Enligt dessa beräkningar skulle anstaltens inkomster under nästa budgetår komma att utgöra sammanlagt omkring (11 300 000 + 700 000 + 6 585 300 = i avrundat belopp) 18 585 000 kronor.

Beträffande utgifterna för pensioner, vilka under budgetåret 1944/45 uppgingo till 27 180 000 kronor, räknar pensionsanstalten med en automatisk kostnadsstegring för innevarande och nästkommande budgetår av sammanlagt omkring 3 600 000 kronor, varför pensionsutgifterna under budgetåret 1946/47 uppskattas till (27 180 000 + 3 600 000 =) 30 780 000 kronor.

Under antagande att förvaltningsutgifterna komma att uppgå till omkring 244 200 kronor uppskattar pensionsanstalten sålunda utgifterna å anslaget för nästa budgetår till (30 780 000 + 244 200 = i avrundat tal) 31 000 000 kronor.

Med dessa utgångspunkter och under förutsättning, att medelsanvisningen begränsas på sätt som skett under senare år, föreslår pensionsanstalten, att anslaget för budgetåret 1946/47 upptages till ett belopp av (31 000 000 — 18 585 000 = i avrundat tal) 12 400 000 kronor.

Föredragande departementschefen har anfört, att med hänsyn till att 1945 års riksdag vid höstsessionen beslutat ändring av de i övergångsbestämmelserna till folkskolans tjänstepensionsregemente meddelade föreskrifterna om pensionsålderns inträde anslagsbehovet torde komma att nedgå med 900 000 kronor i förhållande till statens pensionsanstalts här anförda beräkningar.

Anslagsposten till provisoriskt lönetillägg har ansetts böra bestämmas till 14 500 kronor. Beträffande omkostnadeerna har endast pensionsanstaltens begäran att erhålla 6 500 kronor för anskaffning av vertikalskåp för förvaring av handlingar och 4 500 kronor för anskaffning av ett Viscard register givit departementschefen anledning till erinran. Kostnaderna för en omläggning av anstaltens arkiverings- och registreringsystem ha ansetts kunna nedbringas genom att aktarkivet ordnas i mappar, förvarade i arkivhyllor, samt att för registreringen tillämpas ett horisontalkortsystem i brandsäkra skåp. Enligt verkställda undersökningar kunna kostnaderna för en dylik omläggning av arkivsystemet beräknas till omkring 2 150 kronor, medan registreringsanordningarna, som även skulle omfatta viss del av anstaltens diari föring, skulle kosta omkring 3 600 kronor. Med hänsyn härtill ha omkostnaderna ansetts böra upptagas till 5 300 kronor lägre belopp än pensionsanstalten föreslagit eller till 40 500 kronor.

Med erinran att utskottet på sätt inledningsvis framhållits i sitt utlåtande nr 50 hemställt om anvisande av anslag till bidrag till pensioneringskostnaderna för statens pensionsanstalt får utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot vad Kungl. Maj:t i övrigt under förevarande punkt föreslagit, hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må

dels besluta att personalförteckningen för statens pensionsanstalt från och med den 1 juli 1946 skall erhålla tillägg på sätt av det följande framgår:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad	
än 20:	
1 aktuarie	Eo 21
1 byråsekreterare	Eo 21;

dels ock godkänna följande stat för statens pensionsanstalt att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Stat.

Avlöningar:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis kronor 66 500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämnda av Kungl. Maj:t » 7 150

Bankoutskottets utlåtande nr 12.

3. Avlöningar till icke-ordinarie personal kronor	69 700
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i> »	20 600
5. Barntillägg, <i>förslagsvis</i> »	320
6. Kristillägg, <i>förslagsvis</i> »	21 930
7. Provisoriskt lönetillägg, <i>förslagsvis</i> »	14 500

Säger för avlöningar kronor 200 700.

O m k o s t n a d e r :

Omkostnader, <i>förslagsvis</i> kronor	40 500
--	--------

Säger för omkostnader kronor 40 500.

Summa kronor 241 200.

S ä r s k i l d a u p p b ö r d s m e d e l :

Förvaltningsbidrag från lärarinnornas pensionsanstalt kronor	10 700
Hysesmedel »	500

Säger för särskilda uppbördsmedel kronor 11 200.

Nettoutgift kronor 230 000.

5:o) **Statens andel i kostnaden för pensionering av vissa överåriga extra provinsialläkare, m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkterna 14—16 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *Statens andel i kostnaden för pensionering av vissa överåriga extra provinsialläkare* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 5 000 kronor;

b) till *Bidrag till pensionering av den kvinnliga lärarpersonalen vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 15 000 kronor;

c) till *Tilläggs pensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 400 000 kronor.

6:o) **Bidrag till pensioneringskostnaderna för handelsflottans pensionsanstalt.** Kungl. Maj:t har under punkten 17 föreslagit riksdagen bland annat att till Bidrag till pensioneringskostnaderna för handelsflottans pensionsanstalt för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 1 400 000 kronor.

Vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit har riksdagen på hemställan av utskottet i utlåtande nr 25 (riksd. skr. nr 123) bifallit; varom utskottet härigenom velat

erinra.

7:o) **Reglering av äldre tjänste- och familjepensioner vid det statsunderstödda pensionsväsendet, m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 18 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Reglering av äldre tjänste- och familjepensioner vid det statsunderstödda pensionsväsendet* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 7 425 000 kronor.

Stockholm den 28 maj 1946.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från f ö r s t a kammaren: herrar *Åkerberg, Carlström**, *Sundvik**, *Edin, Fahlander, Grym, Ljungdahl* och *Petersson* i Karlskrona;

från a n d r a kammaren: herrar *Svedman, Paulsen**, *Andersson* i Munkaljungby, *Johnson* i Kastanjegården, *Sundberg, von Seth**, *Persson* i Norrby* och *Sköldin**.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.